

Memo	Motortrafikvej Vandel - Bredsten	COWI A/S
Titel	Vedr. Indsigelse fra Miljøministeriet	Parallelvej 2
Dato	12. sept. 2005	2800 Kongens Lyngby
Til	Thorkild Kristensen, Vejle Amt	Telefon 45 97 22 11
Fra	Ulla Rose Andersen, COWI	Telefax 45 97 22 12
		www.cowi.dk

1 Indledning

Miljøministeriet har gjort indsigelse overfor Vejle Amts forslag til regionplantillæg nr. 8A, som er fremlagt i offentlig høring i perioden fra den 1. juni til den 24. august 2005. Indsigelsen er ledsaget af et notat fra Skov- og Naturstyrelsen dateret 19. august 2005. Vejle Amt har bedt COWI om at kommentere de problemstillinger, der rejses i notatet.

2 Birkemus

Birkemus forekommer i to vidt adskilte hovedområder i Danmark: I det vestlige Limfjordsområde, især nord for fjorden, og i det sydlige Jylland syd for en linie Horsens - Varde til 20 km syd for linjen Haderslev-Ribe (Jensen m.fl. 2001). I forbindelse med undersøgelserne til Dansk Pattedyratlas er birkemus fundet i Jelling Skiv 2000-2001 og i Ollerup Kær ved Fårup Sø 2004, hhv. ca. 6 km og 3 km fra vejprojektet. Birkemusen er endvidere eftersøgt, men ikke fundet ved forundersøgelsen til Vejdirektoratets motorvejsprojekt Riis-Ølholm-Vejle (Møller & Jensen 2004). Birkemus lever fortrinsvis på lokaliteter hvor følgende naturtyper er tilstede indenfor kort afstand (Søgaard m.fl. 2005):

- Vandløb, væld, mose eller åbent vand
- Diger, skrænter eller jordvolde
- Åbent areal, der ikke dyrkes eller græsses for intensivt

Da disse naturtyper er tilstede i Vejle Å dalen ved Lille Gøddig Skov, er det sandsynligt at birkemusen kan forekomme her.

Den eksisterende vejdæmning over Vejle Å udgør allerede en barriere for de fleste dyrearter, således også for birkemusen. I forbindelse med anlæg af den nye vej vil der blive gennempresset faunarør i den eksisterende dæmning ogetableret flyde banketter i den eksisterende vandløbsunderføring. Disse forbedringer vil primært være til gavn for odder og flere arter af mindre pattedyr.

Birkemusen stiller krav om åbne passager med lav vegetation af græs eller urter (Vejdirektoratet 2000). Det vurderes derfor, at birkemusen ikke vil kunne passere den eksisterende dæmning efter etableringen af faunapasser-

ne, hvilket den heller ikke kan i dag. Den eksisterende vej vil altså fortsat være en barriere for arten. Birkemusens vil dog kunne passere under dalbroen ved den nye motortrafikvej. Det nye vejanlæg vurderes derfor ikke at påvirke birkemusens spredningsmuligheder.

Af hensyn til birkemusens bør man undgå anlægsarbejder i skrænter, diger og jordvolde i perioden oktober til maj, hvor arten sover vintersøvn (Møller & Jensen 2004).

3 Faunapassager

I regionplantillægget indgår følgende faunapassager i vejprojektet:

Stationering	Type	Dimension	Forventet brug
2.600	Faunabro	Minimum 20 m på det smalleste sted.	Hjortevildt, harer m.fl.
3.115	Faunapassage	Ø 1,5 m rør	Mindre pattedyr, specielt grævling
3.483	Kombineret underføring	Indvendig frihøjde min. 4,2 m, bredde 5 m.	Adgangsvej til dambrug. Vil kunne benyttes af rådyr, mindre pattedyr.
3.680	Dalbro	ca. 195 m dalbro	Hjortevildt, odder og andre mindre pattedyr, padder, rekreativ adgang.
6.880	Faunapassage	Ø 0,5 m rør	Mindre pattedyr og padder
7.680	Faunapassage	Ø 1,5 m rør	Mindre pattedyr og padder.
8.750	Faunapassage	Ø 0,5 m rør	Mindre pattedyr og padder
9.400	Faunapassage	Ø 1,5 m rør	Mindre pattedyr og padder
Rute 441	Kombineret underføring	Indvendig frihøjde min. 4,2 m, bredde 5 m.	Adgangsvej til skov. Vil kunne benyttes af rådyr, mindre pattedyr.
Billundvej (Eksisterende landevej)	Faunapassage, etableret ved genpresning i eksisterende dæmning.	2 x Ø 1,5 rør. Anlæg af banketter.	Mindre pattedyr (fx odder) og padder

Passagerne forsynes alle med hegn og beplantning, der skal lede dyrene frem til indgangene.

4 Kronvildt

På det tidspunkt de biologiske undersøgelserne til VVM-redegørelsen blev gennemført (september 1997 - maj 2001) var der ikke forekomst af kronvildt på strækningen øst for Vejle Å (pers. medd. Peter Bjerremand, Vildkonsulent, Randbøl Stastkovdistrikt). Passagerne øst for Vejle Å er derfor kun udformet til passage for råvildt og mindre pattedyr.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens notat af 19. august 2005 forekommer der i dag kronvildt i hele området, og styrelsen anbefaler derfor, at alle de passager, der er planlagt for råvildt, udvides til også at kunne fungere som passage for kronvildt. DMU vurderer, at kronvildtbestanden i Vejle Amt har potentiale til yderligere vækst og spredning (Asferg m.fl. 2004).

Af hensyn til motortrafikvejens indpasning i landskabet er der valgt et lavt længdeprofil, tæt på det naturlige terræn for at begrænse afgravninger og påfyldninger på strækningen mellem Vejle Å og Bredsten. Det lave længdeprofil lægger imidlertid begrænsninger på de tekniske muligheder for at etablere faunapassager. På strækningen er der derfor kun fire passager for padde og mindre pattedyr. Hjortevildt som rådyr og krondyr må krydse motortrafikvejen i niveau. Dette er ikke en faunamæssigt optimal løsning, men hensynet til landskabet, opretholdelsen af den lokale infrastruktur og begrænsninger af støjudbredelsen omkring Ny Nørup har i denne forbindelse vejet tungere.

Den kombinerede passage på Rute 441 vil ikke umiddelbart kunne udvides til at fungere for kronvildt. Den underførte vej i passagen er en privat adgangsvej til to ejendomme og samtidig en dobbeltrettet cykelsti. På grund af risikoen for forstyrrelser vurderes det, at det vil være vanskeligt at få kronvildtet til at benytte passagen, selvom den blev udvidet til de dimensioner, der er minimumskravet for denne art.

5 Spidssnudet frø

Spidssnudet frø er med sikkerhed kendt fra to lokaliteter i området: Møgelmosse og Stakkelsmose. De fleste andre vandhuller i området var på undersøgelsestidspunktet mindre egnede som ynglelokaliteter for padde pga. tilgroning, tilfyldning og næringsstofbelastning.

Den største trussel mod padderne i dag er den intensive udnyttelse af det åbne land, som har medført en mangel på egnede ynglevandhuller. Anlæg af egnede ynglevandhuller vil erfaringsmæssigt kunne sikre bestandene. Selvom vej anlægget ikke direkte berører vandhuller i området ved Lille Lihme Østermark, anbefales det at oprense de eksisterende og etablere nye vandhuller i området. Med det rette design og den rette placering vil nye ynglesteder betyde en betydelig styrkelse af paddebestandene i området.

Da den nye motortrafikvej vil forløbe nord om området med mange vandhuller og småbiotoper mellem Lille Lihme Østermark og Stakkelsmose, er der ikke tale om opsplnitning af paddebestandene. Det anbefales derfor at eventuelle nye vandhuller også placeres syd for den nye motortrafikvej.

6 Gødding Skov

Som beskrevet i VVM-redegørelsen vil vejanlægget medføre store naturmæssige konsekvenser ved gennemkrydsningen af Lille Gødding Skov. Vejanlægget vil dog ikke påvirke de største træer i området, idet disse primært vokser nedenfor ådalsskrænten.

Den foreslåede nye 100 m dalbro vest for den planlagte 195 m dalbro over selve Vejle ådal vil betyde en væsentlig landskabelig og naturmæssig forbedring i forhold til det projekt, der indgår i regionplantillægget. Den nye dalbro vil kunne fungere som faunapassage for alle de naturligt forekommende dyrearter i området, herunder kronvildt. Den ekstra dalbro vil også kunne begrænse omfanget af jordarbejderne og dermed indgrebet i Lille Gødding Skov.

7 Rekreative forhold

Passagen til Gødding Dambrug vil ikke blive afskåret som følge af vejprojektet idet der bliver anlagt en ny adgangsvej. Den nye motortrafikvej vil komme lidt tættere på dambruget (og den planlagte skovbørnehave) end den eksisterende landevej. Støjen fra trafikken på motortrafikvejen vil formodentlig genere den rekreative værdi for den "stille naturbruger" i højere grad, end det er tilfældet i dag. Støjpåvirkningen vil dog næppe få konsekvenser for den kommende skovbørnehave ved dambruget.

En støjsvag belægning vil kunne dæmpe støjen ca. 3-4 dB (Vejdirektoratet 2004), men vil ikke forhindre at trafikken på vejen kan høres. Støjsvag belægning vil ikke kunne dæmpe støjen, der fremkommer når bilerne passerer dilatationsfugerne i broen over Vejle Å dalen. Hvis der bygges en ekstra dalbro over sidedalen vil problemet med støj pga. dilatationsfugerne blive yderligere forstærket.

Den nye vej vil afskære den nuværende adgang til en skovlegeplads og andre rekreative faciliteter øst for Vejle Å. I forbindelse med anlæg af motortrafikvejen vil der derfor blive etableret en ny adgang til skovlegepladsen og til stisystemet øst for Vejle Å.

8 Referencer

Asferg, T., Olesen, C.R. & Andersen, J.P. 2004: Krondyr, dådyr og sika i Danmark. Forekomst og jagtlig udnyttelse i jagtsæsonen 2001/02. Danmarks Miljøundersøgelser. 41 s. - Faglig rapport fra DMU, nr. 512.

Jensen, T.S.; Hansen, T.S. Laursen, J.T. 2001. Udbredelse af birkemus (*Sicista betulina*) i Danmark indtil 2001. I: Flora og fauna. - Årg. 107, h. 2/3 (2001). - S. 101-106.

Møller, J.D. & Jensen, T.S. 2004. Undersøgelse af forekomst af birkemus ved Rute 18: Ris - Ølholm - Vejle. Naturhistorisk museum Aarhus.

Søgaard, B., Møller, J.D. & Holm, T.E. 2005: Birkemus *Sicista betulina*. Teknisk anvisning til ekstensiv overvågning/kortlægning. Danmarks Miljøundersøgelser. - Teknisk anvisning fra DMUs Fagdatacenter for Biodiversitet og terrestrisk natur A3: 8 s. (elektronisk).

Vejdirektoratet 2000. Fauna - og menneskepassager - en vejledning. Vejreglerådet.

Vejdirektoratet 2004. Nye veje til støjbekæmpelse i byer - et idékatalog Rapport 295.